

BX1958

.A2

1767

c.1

009519

EX LIBRIS

HEMETHERII VALVERDE TELLEZ

Episcopi Leonensis

1080021542

CATECHISMUS

EX DECRETO

CONCILII TRIDENTINI

AD PAROCHOS,

PII V. PONT. MAX.

PRIMUM,

NUNC SANCTISS. D. N.

CLEMENTIS XIII.

JUSSU EDITUS.

Capilla Alfonso
Biblioteca Universitaria

SUPERIORUM PERMISSU.

BARCINONE excudebat THOMAS PIFERRER Typographus
Regius. Anno M.DCC.LXVII.

AVARDE Y LETTES
8009

BX1958

A2

1767

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

C L E M E N S P A P A XIII.

Venerabilibus Fratribus
Patriarchis, Primatibus, Archiepis-
copis, et Episcopis.

*Venerabiles Fratres Salutem & Apostolicam
Benedictionem.*

IN Dominico agro, cui excolendo, divina dis-
ponente Providentia, præsumus, nihil tam
vigilantem curam, & perseverantem requirit
industriam, quàm jacti boni seminis, Catho-
licæ nimirum doctrinæ à CHRISTO JESU, & ab
Apostolis acceptæ, nobisque traditæ custodia;
ne si pigro otio, & inerti desidia negligatur,
dormientibus operariis, inimicus humani generis superseminet

ziania; ex quo fiat, ut in die messis, potius quàm condenda in ^(a) Judæ 3.
horreis, inveniatur ea, quæ urenda sint flammis. Atque ad ^(b) II. l. m.
tuendam quidem semel traditam ^(a) Sanctis fidem nos vehementer I. 14.
excitat Beatissimus Paulus, qui Timotheo scribit, ut bonum ^(c) Ibidem
eustodiat depositum, quòd periculosa ^(c) tempora instarent, cum III. 1.
in Ecclesia Dei homines ^(d) mali, & seductores existerent, quo- ^(d) Ibidem
rum opera adhibita insidiosus ille tentator his erroribus incautus v. 13.

009319

men-

mentes conaretur inficere, qui sint Evangelicæ veritatis inimici. Verùm si, quòd sæpè accidit, quædam in Ecclesia Dei sese extulerint prævæ sententiæ, quæ adversis quidem sibi frontibus pugnant, in eo tamen conspirent, ut Catholicæ Fidei puritatem quoquo modo labefactent; tum verò difficillimum est, ea cautione inter utrumque hostem ita nostrum librare sermonem, ut nulli eorum terga vertisse, sed utrosque Christi hostes æque vitavisse, & condemnasse videamur. Atque interdum res est ejusmodi, ut facile diabolica falsitas verè quadam similitudine coloratis se tegat mendaciis, dum vis sententiarum brevissima adjectione, aut commutatione corrumpitur, & confessio, quæ operabatur salutem, subtili nonnuquam transitu vergat in mortem.

Ab his propterea lubricis, angustisque semitis, quibus insistere, aut ingredi sine prolapsione vix possis, avertendi sunt Fideles, ac præsertim qui rudiore sint ac simpliciore Ingenio: nec per invia loca ducendæ sunt oves ad pascua; nec singularia quædam, etiam Catholicorum Doctorum, placita iis sunt proponenda: sed illa certissima Catholicæ veritatis nota tradenda est, Doctrinæ universitas, antiquitas, & consensio. Præterea cum non possit vulgus ascendere (e) in montem, in quem gloria Domini descendit; & transcendens terminos ad videndum peribit; termini figendi sunt populo ab ejus Doctoribus per circuitum, ut ultra ea, quæ sunt ad salutem necessaria, aut summopere utilia, sermo non divagetur, & Fideles Apostolico dicto pareant: non plus (f) sapere quàm oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem.

(e)
Exod.
XIX.
12.

(f)
Rom.
XII. 3.

Hæc cum probe intellexissent Romani Pontifices Prædecessores nostri, in id omnem suam operam contulerunt, ut non modò venenata germina subnascentium errorum anathematis gladio præciderent, sed etiam subrescentes opiniones quasdam amputarent, quæ vel redundantia in Christiano populo fidei uberem fructum impe-

impe-

impedirent, vel Fidelium animis proximitate nocere possent erroris. Postquam igitur Tridentina Synodus eas, quæ tum temporis Ecclesiæ lucem obfuscare tentaverant, hæreses condemnavit, & Catholicam veritatem, quasi discussa errorum nebula, in clariorem lucem eduxit; cum iidem Prædecessores nostri intelligerent, sacrum illum universalis Ecclesiæ Conventum tam prudenti consilio, tantaque usum esse temperantiâ, ut, ab opinionibus reprobandis abstineret, quæ Doctorum Ecclesiasticorum auctoritatibus fulcirentur; ex ejusdem Sacri Concilli mente aliud opus confici voluerunt, quod omnem doctrinam complecteretur, qua Fideles informari oporteret, & quæ ab omni errore quàm longissimè abesset. Quem librum *CATECHISMI ROMANI* nomine typis impressum evulgarunt; dupliciter in ea re laudandi. Nam & illuc eam doctrinam contulerunt, quæ communis est in Ecclesia, & procul abest ab omni periculo erroris; & hanc palam populo tradendam disertissimis verbis proposuerunt, ita Christi Domini præcepto obtemperantes, qui Apostolos dicere (g) in lumine jussit, quod in tenebris ipse dixisset, & quod in aure audierant, super tecta prædicare, Ecclesiæque Sponsæ obsecuti, cujus illæ voces: indica (h) mihi ubi cubes in meride: ubi enim non sit meridies, atque ita perspicua lux, ut liquido veritas cognoscatur, facile pro ea recipitur falsitas propter verè similitudinem, quæ in obscuro difficulter à vero discernitur. Noverant enim fuisse antea, & deinceps futuros, qui pascentes invitarent, & sapientiæ, scientiæque uberiora promitterent pascua, ad quos multi confluerent, quia aquæ (i) furtivæ dulciores sunt, & suavior panis absconditus. Ne igitur seducta vagaretur Ecclesia post greges sodalium, qui & ipsi sint vagi, nulla stabiles certitudine veritatis, semper discentes, (k) & nunquam ad scientiam veritatis pervenientes; idcirco quæ ad salutem tantummodo essent necessaria & maximè utilia, in *ROMANO CATECHISMO*, & dilucide expla-

(g)
Matth.
X. 27.
(h)
Cant.
I. 6.

(i)
Prov.
IX. 17.

(k)
II. Tim.
III. 7.

explanata, Christiano populo tradenda proposuerunt.

Verum hunc librum non mediocri labore & studio compositum, omnium consensione probatum, & summis laudibus exceptum his temporibus à Pastorum manibus propemodum novitatis amor excussit, cum alios atque alios Catechismos extulerit nullo modo eum ROMANO comparandos: unde duo mala extiterunt; alterum, quod illa fuerit in eadem docendi ratione prope sublata consensio; oblatumque pusillis quoddam scandalum genus, quibus sibi ipsi jam non amplius esse videantur in terra labii (l) unius, & sermonum eorumdem: alterum, quod ex diversis variisque tradendæ Catholicæ veritatis rationibus ortæ sunt contentiones, & ex æmulatione, dum alius se Apollo, alius Cephæ, alius Pauli se dicitat sectatorem, disjunctiones animorum, & magna dissidia: quarum dissensionum acerbitate nihil ad Dei gloriam minuendum exitialius putamus, nihil ad extinguendos fructus, quos à Christiana disciplina æquum est Fideles percipere, calamitosius. Itaque duplex hoc malum ut ab Ecclesia tandem amoliremur, illuc duximus redeundum, unde quidam parum prudenti consilio, nonnulli etiam superbia ducti, ut sese in Ecclesia jactitent sapientiores, jamdudum Fidelem populum avocaverant; & eundem CATECHISMUM ROMANUM Pastoribus animarum iterum porrigendum existimavimus; ut qua ratione confirmata olim fuit Catholica Fides, & in doctrina Ecclesiæ, quæ est columna (m) veritatis, Fidelium mentes corroborata, eadem nunc à novis quoque opinionibus, quibus nec consensio, nec antiquitas suffragatur, quam longissimè avertantur. Atque parabilior ut fieret liber, & maculis quas operarum vitio contraxerat, emendatior, illum ad ejus exemplum, quem S. Pius V. Prædecessor noster ex Tridentinæ Synodi decreto vulgavit, iterum omni adhibita diligentia excudendum in Alma Urbe curabimus; qui in popularem sermonem ejusdem S. Pii jussu conversus, & editus, propediem

(l)
Gen.
XI. 1.

(m)
I. Tim.
III. 15.

pediem mandato itidem nostro typis impressus dentio prohibet in lucem.

Quod igitur hoc Christianæ Reipublicæ difficillimo tempore ad pravaram opinionum fraudes removendas, & veram sanamque doctrinam propagandam stabilendamque opportunissimum subsidium cura nostra præbet & diligentia, vestrum est, Venerabiles Fratres, operam dare, ut à Fidelibus recipiatur. Ac propterea hunc librum, quem veluti Catholicæ Fidelis, & Christianæ disciplinæ normam, ut etiam in tradendæ doctrinæ ratione constaret omnium consensio, Romani Pontifices Pastoribus propositum voluerunt. vobis Venerabiles Fratres nunc maximè commendamus, Vosque etiam in Domino cohortamur, ut jubeatis ab omnibus, qui animarum curam gerunt, in informandis Catholica veritate populis adhiberi; quo tum eruditionis unitas, tum caritas, animorumque servetur concordia. Vestrum enim est tranquillitati omnium studere; quæ denique sunt partes Episcopi: qui propterea illuc intentos oculos habere debet, ne quisquam propter suos honores superbè agendo schismata faciat, unitatis compage disrupta.

Nullum tamen aut certè exiguum hi libri fructum præbent utilitatis, si qui eos proponere, & explanare audientibus debent, minus docendo sint ipsi idonei. Itaque permagni interest, ut ad hoc munus Christianæ doctrinæ populo tradendæ homines eligatis, non modò sacrarum rerum scientia præditos, sed multò magis & humilitate, & sanctificandarum animarum studio, & caritate flagrantes. Tota enim Christiana disciplina non in abundantia verbi, non in astutia disputandi, neque in appetitu laudis & gloriæ, sed in vera & voluntaria humilitate consistit. Sunt enim, quos major quidem scientia erigit, sed à cæterorum societate disjunctis; & quò plus sapiunt, eò à concordia virtute desipiunt: qui Sapientia ipsa Dei Verbo admonentur: Habete (n) sal in vobis, & pacem habete

inter

(n)
Marc.
IX. 49.

inter vos : ita enim sapientia sal habendum , ut eo proximi amor custodiatur , & infirmitates condiantur . Quod si a sapientia studio , a cura etiam proximi sal discordias vertantur , sal sine pace habent ; non virtutis donum , sed damnationis argumentum ; quò melius sapiunt ; eò deterius delinquant ; & quos quidem damnat Jacobi

(o)
Jacob.
III. 14.

Apostoli sententia illis verbis : Quod si zelum (o) amarum habetis , & contentiones sint in cordibus vestris , nolite gloriari , & mendaces esse adversus veritatem : non est enim ista sapientia desursum descendens , sed terrena , animalis , diabolica : ubi enim zelus est & contentio , ibi inconstantia , & omne opus pravum . Quæ autem desursum est sapientia , primùm quidem pudica est , deinde pacifica , modesta , suavis , bonis consentiens , plena misericordia , & fructibus bonis , non judicanas , sine æmulatione .

Dum ergo Deum in humilitate cordis & afflictione anime deprecamur , ut diligentia atque industria nostræ conatibus suam impertiat indulgentiæ & misericordiæ largitatem , ne dissensio populum fidelem disturbet , utque in vinculo pacis , & in caritate spiritus unum sapiamus omnes , unum laudemus , & glorificemus DEUM , & Dominum nostrum JESUM CHRISTUM , Vos Venerabiles Fratres salutamus in osculo sancto ; vobisque omnibus , itidemque cunctis Ecclesiarum vestrarum Fidelibus Apostolicam Benedictionem amantissimè impertimur .

Datum in Arce Castri Gandulphi die xiv. Junii M.DCCLXII.
Pontificatus Nostri Anno III.

ERRATA SIC CORRIGE.

Pag. 20. col. 2. lin. 45. *terestrium*, lege *terrestrium*. Pag. 44. col. 1. lin. 37. *judicium*, lege *judicium*. Pag. 107. col. 2. lin. 34. *cum*, lege *tum*. Pag. 143. col. 2. lin. 14. *sactum*, lege *factum*. Pag. 203. col. 1. lin. 16. *occecati*, lege *obccati*.

CATE-

CATECHISMUS

EX DECRETO

CONCILII TRIDENTINI
AD PAROCHOS,

SANCTISS. D. N. PII QUINTI

JUSSU EDITUS.

A est humanæ mentis , & intelligentiæ ratio , ut , cum alia multa , quæ ad divinarum rerum cognitionem pertinent , ipsa per se , magno adhibito labore , & diligentia , investigaverit , ac cognoverit ; maximam tamen illorum partem , quibus æterna salus comparatur , cujus rei in primis causa homo conditus , atque ad imaginem & similitudinem Dei creatus est , naturæ lumine illustrata cognoscere , aut cernere numquam poterit . Invisibilia quidem Dei , ut docet Apostolus , à creatura mundi per ea , quæ facta sunt , intellecta conspiciuntur : sempiterna quoque ejus virtus , & divinitas : verum mysterium illud , quod absconditum est à sæculis , & genera-

tionibus , ita humanam intelligentiam superat , ut , nisi manifestatum fuisset sanctis , quibus voluit Deus fidei munere notas facere divitiæ gloriæ sacramenti hujus in gentibus , quod est Christus , nullo studio homini ad eam sapientiam aspirare licuisset . Cum autem fides ex auditu concipiatur , perspicuum est , quam necessaria semper fuerit ad æteram salutem consequendam , doctoris legitimi fidelis opera , ac ministerium : siquidem dictum est : Quomodo audient sine prædicante ? quomodo vero prædicabunt , nisi mittantur ? Et quidem ab ipsius mundi origine , clementissimus ac benignissimus Deus suis nunquam defuit , sed multifariam , multisque modis locutus est Patribus in Prophetis , eisque pro temporum conditione ad cælestem beatitudinem certum , ac directum iter monstravit . Sed quoniam prædixerat , datum se dictorem justitiae in lucem

Rom. 10.

Rom. 10.

Hebr. 1.

Isa. 49.
Hebr. 1.